

Hyvä tietää maatilojen muovien kierrättämisestä

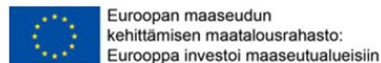

8.3.2024 Viljelijöiden ilmastokahvit, Saarijärvi
Aija Hytönen, Jamk Biotalousinstituutti

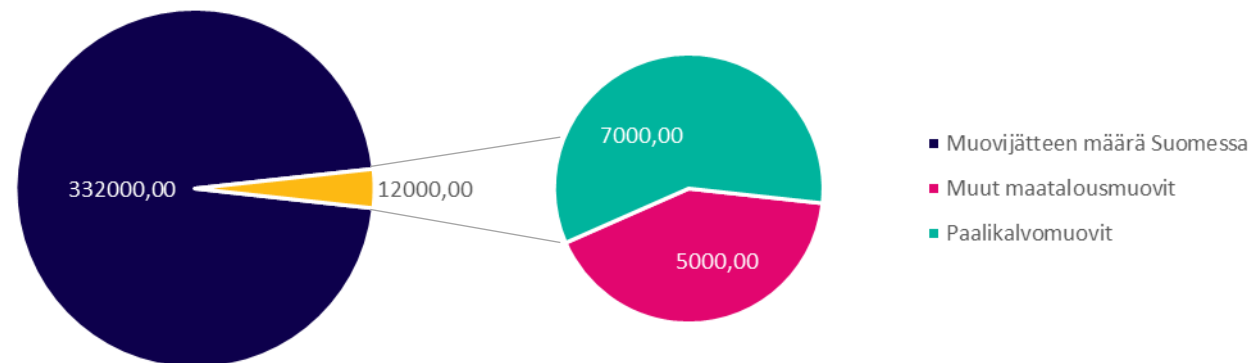
KOMIO

Koulutusyhteistyöllä
kohti parempaa
maankäyttösektorin
ilmasto-osaamista

Maatalousmuovijäte Suomessa

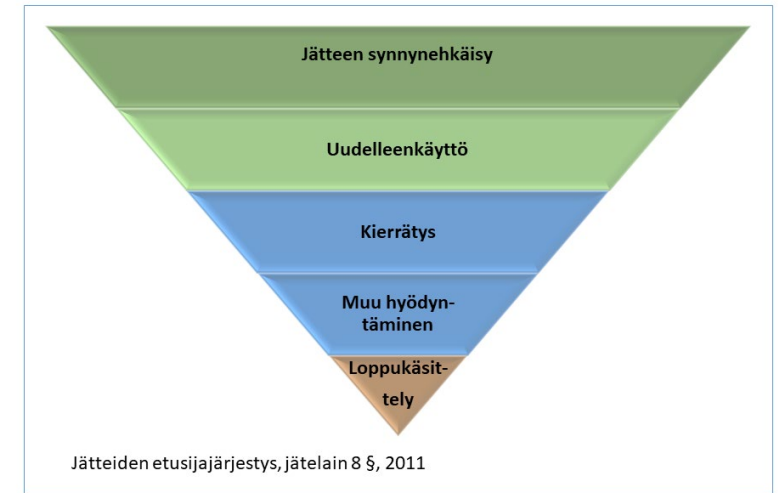
- Muovijätettä syntyy Suomessa vuosittain kaikkiaan noin 332 000 tonnia (Syke, 2018)
- Maatalousmuoveja ostetaan tiloille vuosittain noin 12 000 tonnia (Alenius, 2016)
  - Paalikalvomuovien (PE-LLD) osuus tästä noin 7 000 tonnia
- Maatalousmuovijätteen kierrätys ja keräys ollut vielä vähäistä
  - Maatalousmuovijätteen kierrätysaste noin 20 % (Alenius, 2016 & Härkönen 2023)
  - Kansallinen organisoija ja vastuunkantaja puuttunut
  - Vain yksittäisiä muovijakeita kerätty kierrätettäväksi
  - Viljelijöillä epätietoisuutta kierrätyskäytännöistä, vastaanottajista ja logistiikkayrittäjistä

Muovit kiertoon tilalta

1. Suunnittele ja selvitä

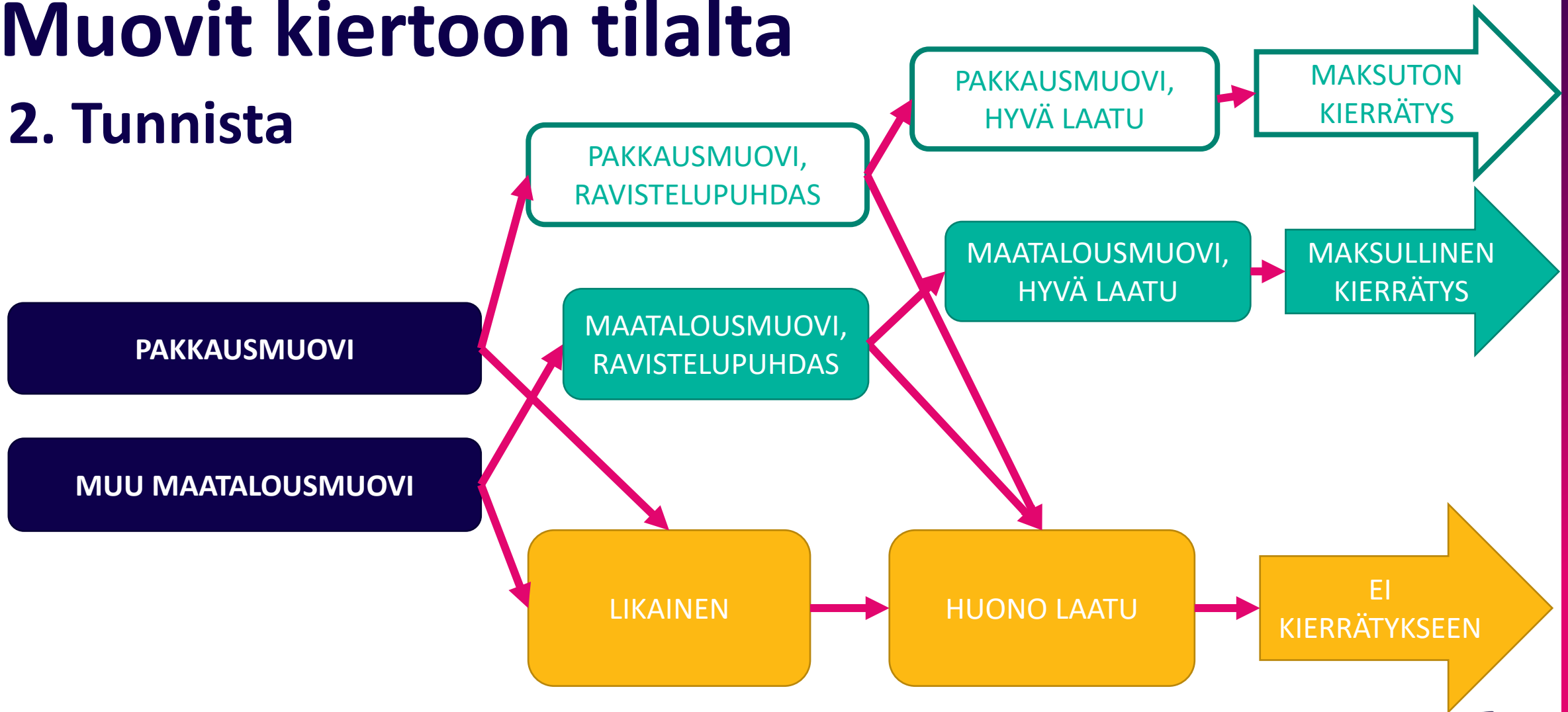
- Huomioi jätteiden etusijajärjestys ja elinkeinonharjoittajan vastuut ja velvollisuudet
  - Lain mukaan muovia ei saa haudata maahan, eikä ”kotipolttaa” ilman asianmukaisia lupia
  - Muovijätteen hoitamatta jättäminen voidaan lukea rikokseksi (ympäristön turmeleminen/törkeä ympäristön turmeleminen/ympäristörikkomus)
- Kilpailuta jätehuoltoa varten palveluntuottaja/ kysy palvelua kunnan jätehuolloilta
  - Jos palvelun arvo vähintään 2000 € → tarjouspyyntö Motivan hallinnoimalle [materiaalitorille](#)
- Selvitä kierrätysmuovin osalta jo etukäteen vastaanottajan toiveet/ kriteerit
- Suunnittele jätteiden säilytys ja varastointi omiin työtapoihisi sopivaksi, mutta tulevan noutokuljetuksen vaatimuksia silmällä pitäen
- Huomioi muovijätevaraston yhteydessä palo- ja bioturvallisuus

Kuva: Suomen Uusimuovi Oy

Muovit kiertoon tilalta

2. Tunnista

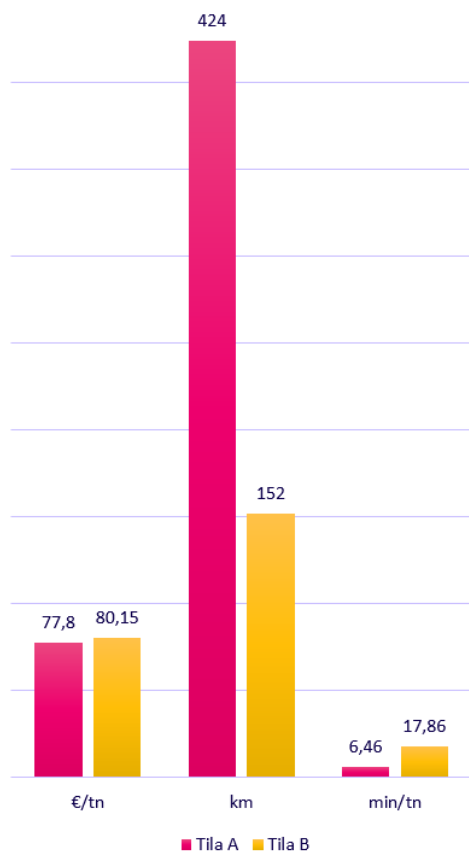
Muovit kiertoon tilalta

3. Lajittele

Muovit kiertoon tilalta

4. Pakkaa ja säilytä noutoa silmällä pitäen

- Suojaa alhaalta ja ylhäältä
  - Suojaa maa-aineksilta:
Älä säilytä muovia suoraan maata vasten
  - Suojaa kosteudelta ja auringolta:
Säilytä katoksessa tai pressun alla
- Pakkaamalla säästät rahaa!
- Huomioi, lastauspaikan saavutettavuus
  - Maan kantavuus
  - Suuren auton ja kuormaajan tilan tarve (huomioi myös sähkölangat!)
- Älä heitä muovijätteen sekaan mitä tahansa
  - Metallit tai biojäte eivät kuulu kierrätettävien muovien sekaan, eikä edes energiajättekasaan

VEDEN JA SORAN
RAHTAAMISESTA EI
KANNATA MAKSAA
→ SUOJAA JÄTTEET!

Muovit kiertoon tilalta

5. Toimita eteenpäin

Sovi nouto **omiin työtapoihisi sopivasti** muovimäärän, noutotiheystarpeen ja varastointipaikan vaatimukset mielessä pitäen

- Suuret erät suurilla autoilla
  - Edullisin tapa, mutta vaatii varastointitilaa ja kustannus kerralla suurempi
- Vaihtolava/ merikontti, tyhjennys tarpeen mukaan
  - Suojaa jätemuovikasaa lian ja kosteuden lisäksi myös ilkivallalta
  - Vaatii investointia, mutta ei vaadi erillistä lastausta
- Jäteastioissa säilytetyn muovijätteen nouto onnistuu myös jäteautolla
  - Tiheämpi noutoaikataulu, pienempi lasku kerralla
  - Naapurituloilta kimpfakeräily?

Oikein lajitellun **pakkausmuovin** kierrätys on ilmaista, mutta kuljetuksesta vastaa itse tilallinen

Mitä paremmin viljelijä lajittelee, säilyttää ja varastoi, sitä jouhevammin kierrätysketju toimii ja viljelijä säästää rahaa!

Kuva: Kimmo Lehtonen, 2023

Kuva: Lassila & Tikanoja

Muovit kiertoon tilalta

6. Tee yhteistyötä ja kysy apua!

- Kimppakuljetukset naapuritilojen kanssa?
- Kysy vinkkejä paikallisilta jätekuntayhtymiltä tai jäteyhtiöiltä
- [Suomen Maatalousmuovien Kierrätys Oy](#) aloittaa ilmaisen paalimuovin keräyksen elokuussa 2024
- [Itä- Suomen murskauskeskus](#) tarjoaa keräilyä kausittain Oulusta alaspäin
- [4H Reilu teko](#) lannoitesäkkien keräily
- [Sumi Oy](#) opastaa tuottajavastuun alaisiin muovijätepakkauksiin liittyen
- Paikalliset MTK yhdistykset ja liitot
- Maaseutuviranomaisia ja asiantuntijaorganisaatiota voi haastaa yhdistämään viljelijöitä ja jätealan toimijoita
- Hyödynnä käynnissä olevia hankkeita!

Muovit kiertoon tilalta

Hyviä lajitteluohjeita löytyy verkosta:

- MuKi-hankkeen loppujulkaisu: Maatilojen muovit kiertoon
<https://urn.fi/URN:ISBN:978-951-830-754-2>
- Itä-Suomen Murskauskeskus: Kierrätysohjeet
<https://muovit.zerowaste.fi/>
- Ruokavirasto: Maatilojen ja puutarhojen muoviopas
<https://www.ruokavirasto.fi/tuet/maatalous/oppaat/muoviopas/>
- Uusiomuovi Oy: Muovipakkaukset maatalous- ja puutarhatuotannossa
<https://uusiomuovi.fi/yritykselle/ohjeet/maatalouden-muovit/>
- Älymuovi –hankkeen verkkosivut: Lajitteluohjeet
<https://maatalousmuovijate.fi/maatalousmuovien-lajitteluohjeet/>

Lisää tietoa aiheesta:

Video maatalousmuovin kierrätyksestä:
<https://youtu.be/xKgU86ImakA?si=nsdv813QedOZ8kZg>

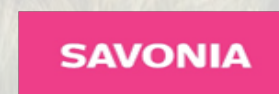
Podcasteja ja blogeja:
<https://www.aitomaaseutu.fi/muki-hanke-medioissa>

MuKi-hankkeen webinaarien tallenteet ja materiaalit:
<https://www.aitomaaseutu.fi/muki-tallenteet>

KOMIO - Maankäyttösektorin ilmasto-osaamisen koulutusyhteistyö

- Yhdeksän luonnonvara-alan ammattikorkeakoulun yhteinen hanke
- Toiminta-aika 1.8.2023-30.9.2024
- Tavoitteena vahvistaa maa- ja metsätalousyrittäjien, alan neuvojen, opettajien ja opiskelijoiden, sekä muiden teemasta kiinnostuneiden ilmasto-osaamista maankäyttösektorilla
- Rahoituksesta vastaa Maa- ja metsätalousministeriö sekä mukana olevat ammattikorkeakoulut
- Hanke on osa MMM:n Hiilestä kiinni - ilmastotoimenpidekokonaisuutta

Kokonaisbudjetti
noin 652 000€

Tabba Risikko Photography

KOMIO - Maankäyttösektorin ilmasto-osaamisen koulutusyhteistyö

Toiminta:

- Koostetaan TKI-hankkeiden tuloksia (Hiilestä kiinni)
- Luodaan opintomateriaaleja ja -kokonaisuuksia
- Järjestetään webinaareja, teematreffejä ja tapahtumia
- Viestitään mm. blogit, some ym.
- Tehdään yhteistyötä, verkostoidutaan ja profiloidutaan

Suomeksi
ja ruotsiksi

aoe

Maaseutuverkosto
AgriHubi

Amkien omat
kanavat ja
uutiskirjeet

Tiedon karttuessa:

- Enemmän hiilensidontaa
- Vähemmän kasvihuonekaasupäästöjä
- Maa- ja metsätalouden parempaa sopeutumista ilmastonmuutokseen

©Tukka Riskko Photography

KOMIO

tapahtumat 2024

Arktiset
erityis-
piirteet

Viljely

Bio-
energia

Turve-
maat

Metsä

Äly-
biotalous

Vesien-
suojaus

24.1.24 Vesistöystävällinen hevostalli

22.2.24 Paikkatietoaineistosta työkaluja metsätuhojen hallintaan

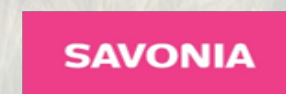
11.3.24 Hevoslannan hyödyntäminen Kokemäenjoen valuma-
alueilla –lantakyselyn tulokset

20.3.24 Älymaatalous – Käytännön esimerkkejä kestäväan viljelyyn

7.5.24 Kolmen miljoonan (CO2e) konferenssi
Hankemessujen näytteilleasettajaksi? marjastiina.teixeira@seamk.fi

Ota hanke seurantaan ja tule mukaan toimintaan!

<https://projektit.seamk.fi/kestavat-ruokaratkaisut/maankayttosektorin-ilmasto-osaamisen-koulutusyhteistyö-komio/>

Tabba Risikko Photography

KOMIO
Koulutusyhteistyöllä
kohti parempaa
maankäyttösektorin
ilmasto-osaamista

Kiitos!

aija.hytonen@jamk.fi

p. 050 535 9421

Arktiset
erityis-
piirteet

Viljely

Bio-
energia

Turve-
maat

Metsä

Äly-
biotalous

Vesien-
suojaus

©Jukka Risikko Photography

Aumamuovi

Jätteen hävittämistapa

Polttolaitoksessa
energiajätteenä

Esimerkki hyvin pakatuista
aumamuuveista

- Ravistele suurin osa rehu- ja kasvijätteestä pois muovin poiston yhteydessä.
- Kerää painona käytetyt kappaleet, kuten autonrenkaat, pois muovien seasta. Kumi ei kuulu muovijätteen sekaan.
- Pakkaa muovi tiiviisti joko jättesäkkeihin, kääri tiukaksi keräksi tai sido nipuksi.
- Tiiviiksi sidotut muovit ovat helposti lastattavissa ja pysyvät suhteellisen kuivana, vaikka niitä säilytettäisiin avotaivaan alla.

Harso

Jätteen hävittämistapa

Lajiteltu harso kelpaa kierrätykseen

Sekalainen harsojäte energiajätteeksi

Esimerkki hyvin pakatuista harsoista

- Ravistele mahdolliset kasvijätteet pois harson käytöstä poiston yhteydessä.
- Pakkaa harso tiiviisti ja kääri tiukaksi keräksi tai rullaksi.
- Tiiviiksi sidotut harsot ovat helposti lastattavissa, mikä pienentää hävittämisen kustannuksia.
- Suojaa hävitettävät harsot pressulla tai säilytä niitä säältä suojattuna, jotta ne eivät pääse vettymään.
- Huom! Jos harson seassa on muuta materiaalia, kuten hylsynä käytettävää puuta tai muuta muovia, se kelpaa vain energiajätteeksi.

Katemuovi eli mansikkamuovi

Esimerkkejä
hyvin pakatuista
katemuoveista

Jätteen hävittämistapa

Polttolaitoksessa
energiajätteenä

- Ravistele suurin osa maa- ja kasvijätteestä pois katemuovin käytöstä poiston yhteydessä.
- Kääri tihku- ja kasteluletkut erikseen omiksi nipuikseen.
- Pakkaa muovi tiiviisti joko jätesäkkeihin, tai kääri tiukaksi keräksi tai rullaksi.
- Vältä muiden materiaalien, kuten puun, käyttämistä hylsynä.
- Tiiviiksi pakatut muovit ovat helposti lastattavissa ja pysyvät suhteellisen kuivina, vaikka niitä säilytettäisiin avotaivaan alla.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

jamk

LAB University of
Applied Sciences

Paalimuovi, paalikalvo, käärintäkalvo, kiristekalvo

Jätteen
hävittämistapa

Lajiteltuna kelpaa kierrätykseen

Sekalaisena energiajätteeksi

Esimerkki hyvin pakatuista
paalimuoveista

- Ravistele suurin osa rehutähteistä pois paalia avatessa. Erittele paaliverkko erilleen paalikalvomuoveista.
- Lajittele kokonaan valkoinen paalikalvomuovi erilleen muun värisistä, esimerkiksi vihreät, mustat tai sinivalkoraidalliset lajitellaan värillisten kasaan.
- Pakkaa muovi tiiviisti, kääri rullaksi tai taittele nipuksi. Jos sidot nippuja, käytä sitomiseen samaa materiaalia, älä esim. paalinarua.
- Tiiviiksi pakatut muovit ovat helposti lastattavissa ja pysyvät suhteellisen kuivina, vaikka niitä säilytettäisiin avotaivaan alla.
- Huom! Sekalaiset paalimuovit kelpaavat vain energiajätteeksi! Paalimuoveja ei voi pakata esim. suursäkkeihin (eri muovilaatua)

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

jamk

LAB University of
Applied Sciences

Pohjois-Savo
MTK

Paaliverkko

Jätteen hävittämistapa

Polttolaitoksessa
energiajätteenä

Erittele verkot erilleen
paalikalvomuoveista

- Ravistele suurin osa rehu- ja kasvijätteestä pois verkon poiston yhteydessä.
- Erittele ja säilytä paaliverkko erillään paalikalvomuoveista.
- Pakkaa verkot tiiviisti, kääri tiukaksi keräksi tai sido samalla materiaalilla nipuksi.
- Tiiviiksi sidotut verkot ovat helposti lastattavissa, mikä pienentää hävittämisen kustannuksia.
- Suojaa hävitettävät verkot pressulla tai säilytä niitä säältä suojattuna, jotta ne eivät pääse vettymään.
- Huom! Vaikka verkot eivät vielä kelpaa kierrätykseen, kannattaa ne eritellä paalikalvomuovista erilleen, sillä paalikalvomuovit kelpaavat jo nyt kierrätettäväksi.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

jamk

LAB University of
Applied Sciences

Pohjois-Savo
MTK

